

STANOWISKO
VIII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 11 marca 2005 r.

w sprawie realizacji programu stypendialnego

Samorządy powiatów z dużym zaangażowaniem włączyły się w realizację programu stypendialnego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, przewidzianego w Uzupelnieniu Zintegrowanego Systemu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Głównym założeniem tego programu jest wspieranie rozwoju młodzieży wiejskiej poprzez wyrównywanie szans edukacyjnych. Niestety doświadczenia z pierwszych miesięcy wdrażania tego programu dają podstawę do stwierdzenia, że słuszną ideą tego działania może zostać zaprzepaszczone przez skomplikowane i nieprzemyślane procedury.

Pierwszym problemem jest zła sytuacja materialna ostatecznych beneficjentów, która uniemożliwia im często wcześniejsze wydatkowanie środków podlegających refundacji. W tej sytuacji wydaje się, że znacznie korzystniejszym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie formy zaliczkowej oraz maksymalne uproszczenie procedury. Przyczyniłoby się to do zwiększenia liczby beneficjentów, dla których zmieniona forma byłaby bardziej przystępna, korzystna i zadowalająca. Zmniejszyłoby to wzrastającą liczbę rezygnacji korzystania ze stypendiów.

Duże zastrzeżenia budzi opodatkowanie udzielanych stypendiów. W rozumieniu prawa podatkowego są one przychodem, a więc beneficjent, w przypadku przekroczenia minimalnej kwoty wolnej od opodatkowania, zobowiązany jest do odprowadzenia podatku od otrzymanego stypendium. Zważywszy fakt, że stypendia te trafiają do najbiedniejszej młodzieży, taka sytuacja jest niedopuszczalna.

Kolejnym problemem są opóźnienia w przekazywaniu samorządom środków finansowych przeznaczanych na stypendia. Konsekwencją ich jest nieuzasadnione obciążanie powiatów odpowiedzialnością za brak płynności w udzielaniu pomocy finansowej młodzieży i studentom.

Edukacja stała się dzisiaj największym wyzwaniem społecznym, a to oznacza, że władze publiczne zobowiązane są do czynienia wszystkiego, aby wiedza była dostępna dla wszystkich, bez względu na ich status materialny i miejsce zamieszkania.

Program stypendialny dla uczniów szkół gimnazjalnych, miast wyrównywać szanse, obwarowany jest wieloma zaporami na drodze do jego otrzymania przez adresatów.

- W tej sytuacji Związek Powiatów Polskich domaga się:
- maksymalnego uproszczenia procedur towarzyszących programowi, tak, aby stypendia mogły bez przeszkód otrzymywać i rozliczać osoby najbardziej potrzebujące pomocy,
  - zwolnienia od opodatkowania stypendiów udzielanych na wspieranie rozwoju edukacyjnego młodzieży wiejskiej,
  - rozważenia możliwości przekazania realizacji programu stypendialnego uczelniom wyższym lub innym podmiotom,
  - oparcia kryterium podziału środków na programy stypendialne dla uczniów o liczbę osób zamieszkujących tereny wiejskie w danym regionie.

Przewodniczący
VIII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn